

La Confession des Pays-Bas en langue kiswahili

Wabelgiji ukiri wa imani

**Traduit par les pasteurs
Lameck Ochieng Ogembo
et
Benard Nyaboga Ogongo**

**avec l'aide de
James Faucett**

Shukrani kubwa sana kwa Bwana wetu Yesu Kristu, an kwa ndugu zetu walio jitolea ku tafsiri kitabu hiki kwenye lugha ya Kiswahili.

Mungu awabariki Mtafsiri Ndugu Pst. Lameck Ochieng Ogembo na msaidizi wake Ndugu Pst. Benard pamoja na Ndugu Jimmy Faucet kwa huduma hili.

Reproduit du site Heidelblog.

www.ressourceschretiennes.com

KIFUNGU CHA 1

MUNGU NI MMOJA TU

Sote tunaamini kwa moyo na kukiri kwa kinywa kuwa kuna Mtu mmoja tu rahisi na wa kiroho, ambaye tunamwita Mungu; na kwamba Yeye ni ya milele, isiyoolewewa, isiyoonekana, isiyoabadilika, isiyo na mwi-sho, mwenyezi, hekima kamili, ya haki, njema, na chemchemi inayofurika ya mema yote.

KIFUNGU CHA 2

KWA NJIA GANI MUNGU ANAJULISHWA KWETU

Tunamjua kwa njia mbili: Kwanza, kwa uumbaji, uhifadhi, na serikali ya ulimwengu; ambayo ni mbele ya macho yetu kama kifahari Zaidi kitabu, ambamo viumbe vyote, wakubwa kwa wadogo, ni wahusika wengi sana kutuongoza kuona waziwazi sifa zake zisizoonekana, hata uweza wake wa milele na Uungu, kama Mtume Paulo asemavyo (Warumi 1:20). Mambo yote ambayo inatosha kuwashawishi wanadamu na ku-waacha bila udhuru. Pili, Yeye anajitambulisha kwa uwazi zaidi na kikamilifu kwetu kwa utakatifu wake na wa kiungu, ni kusema, kadiri inavyohitajika kwetu kujua katika maisha haya, kwake utukufu na wokovu wetu.

KIFUNGU CHA 3

NENO LA MUNGU LILILOANDIKWA

Tunakiri kwamba Neno hili la Mungu halikutumwa wala kutolewa kwa mapenzi ya mwanadamu, lakini watu watakatifu wa Mungu walinena wakiongozwa na Roho Mtakatifu, kama Mtume Petro asemavyo (2 Pet. 1:21); na kwamba baadaye Mungu, kutokana na utunzaji maalum alio nao kwa ajili yetu na wokovu wetu, aliamuru watumishi wake, manabii na mitume, ili kulik bidhi neno Lake lililofunuliwa kuandika; Naye mwenyewe akaandika kwa kidole chake zile mbao mbili za Maandiko Matakatifu sheria. Kwa hiyo tunaita maandishi hayo kuwa ni Maandiko matakatifu na ya Kimungu.

KIFUNGU CHA 4

VITABU VYA KANUNI VYA MAANDIKO MATAKATIFU

Tunaamini kwamba Maandiko Matakatifu yamo katika vitabu viwili, ambavyo ni, Agano la Kale na Jipya, ambazo ni za kisheria, dhidi yake hakuna kinachoweza kudaiwa. Haya yanaitwa hivyo katika Kanisa la Mwenyezi Mungu. Vitabu vya Agano la Kale ni vitabu vitano vya Musa, yaani: Mwanzo, Kutoka, Mambo ya Walawi, Hesabu, Kumbukumbu la Torati; kitabu vya Yoshua, Waamuzi, Ruthu, vitabu viwili vya Sam-weli, Wafalme wawili, vitabu viwili vya Mambo ya Nyakati, Ezra, Nehemia, Esta; Ayubu, Zaburi, vitabu vitatu vya Sulemani, yaani, Mithali, Mhubiri, na Wimbo wa Nyimbo; wale manabii wanne wakuu, Isaya, Yereimia, (Maombolezo), Ezekieli, na Danieli; na wale manabii kumi na

wawili wadogo, yaani, Hosea, Yoeli, Amosi, Obadia, Yona, Mika, Nahumu, Habakuki, Sefania, Hagai, Zekaria, na Malaki.

Wale wote wa Agano Jipya ni wainjilisti wanne, yaani: Mathayo, Marko, Luka, na Yohana; Matendo ya Mitume; nyaraka kumi na tatu za Mtume Paulo, yaani, mmoja kwa Warumi, wawili kwa Wakorintho, moja kwa Wagalatia, moja kwa Waefeso, moja kwa Wafilipi, moja kwa moja kwa Wakolosai, wawili kwa Wathesalonike, wawili kwa Timotheo, mmoja kwa Tito, moja kwa Filemoni; Waebrania; zile nyaraka saba za mitume wengine, yaani mmoja wa Yakobo, wawili wa Petro, watatu wa Yohana, mmoja wa Yuda; na Ufunuo wa Mtume Yohana.

KIFUNGU CHA 5

MAANDIKO MATAKATIFU YANAPOTOKEA HESHIMA NA MAMLAKA YAO

Tunapokea vitabu hivi vyote, na hivi pekee, kama vitakatifu na vya kisheria, kwa ajili ya kanuni, msingi, na uthibitisho wa imani yetu; kuamini bila shaka yoyote mambo yote yaliyomo ndani yao, si sana kwa sababu ya Kanisa huwapokea na kuwaidhinisha kuwa hivyo, lakini zaidi sana kwa sababu ni Roho Mta-katifu hushuhudia mioyoni mwetu kwamba zimetoka kwa Mungu, na pia kwa sababu wanabeba ushahidi ndani yao wenyewe. Maana vipofu sana wanaweza ili kutambua kwamba mambo yaliyotabiriwa ndani yake yanatimizwa.

KIFUNGU CHA 6

TOFAUTI KATI YA KANONI NA VITABU VYA APOKRIFA

Tunatofautisha vitabu hivyo vitakatifu kutoka kwa apokrifa, yaani: cha tatu na vitabu vya nne vya Esdras, vitabu vya Tobiti, Judith, Wisdom, Jesus Sirach, Baruku, Nyongeza ya kitabu cha Esta, Wimbo wa Watoto wa Three katika Tanuru, Historia ya Susana, wa Bell na Joka, Sala ya Manase, na vitabu viwili vya Macca-bees. Yote ambayo Kanisa linaweza kuyasoma na kuchukua maagizo kutoka kwayo, kadiri wanakubaliana na vitabu vya kisheria; lakini wako mbali na kuwa na vile nguvu na ufanisi ili tuweze kuthibitisha jambo lolote kutokana na ushuhuda wao wa imani au wa dini ya Kikristo; isitoshe zitumike kupunguza kutoka kwa mamlaka ya mwingine, yaani, vitabu vitakatifu.

KIFUNGU CHA 7

UTOSHAJI WA MAANDIKO MATAKATIFU ILI KUWA SHERIA PEKEE YA IMANI

Tuna amini kwamba Maandiko hayo Matakatifu yana kikamilifu mapenzi ya Mungu, na ya kwamba, yo yote mwanadamu anayopaswa kuamini hata kupata wokovu yatosha kufundishwa humo. Maana kwa nam-na ya ibada ambayo Mungu anataka tufanye imeandikwa humo kwa ujumla wake, si halali kwa mtu ye yote, ajapokuwa mtume.

kufundisha tofauti na tunavyofundishwa sasa katika Maandiko Matakatiifu: lakini hata kama sisi, au ma-laika kutoka mbinguni, kama Mtume Paulo asemavyo (Gal. 1:8). Kwa kuwa ni haramu kuongeza au kuondoa chochote kutoka kwa Neno ya Mungu (Kum. 12:32), kwa hivyo inaonekana dhahiri kuwa fun-disho hilo yake ni kamilifu zaidi na kamili katika mambo yote.

Wala tusifikirie maandishi yoyote ya wanadamu, hata jinsi watu hawa walivyo watakatifu huenda yaliku-wa, yenye thamani sawa na Maandiko hayo ya kimungu, wala sisi hatupaswi kuzingatia desturi, au umati mkubwa, au mambo ya kale, au mfululizo wa nyakati na watu, au mabaraza, amri au sheria, zenye thamani sawa na ukweli wa Mungu, kwa kuwa ukweli uko juu ya yote; maana watu wote wametoka kwao wenyewe waongo, na nyepesi kuliko mvuke (Zab. 62:9). Kwa hiyo tunakataa kwa yote yetu mioyo yoyote ambayo haikubaliani na kanuni hii isiyoweza kukosea, kama mitume wametufundisha wakisema, Zija-ribuni hizo roho, kwamba zimetokana na Mungu (1 Yoh. 4:1). Vivyo hivyo: Mtu akija kwenu na wala haleti fundisho hili, msifanye umkaribishe nyumbani kwako (2 Yoh. 1:10).

KIFUNGU CHA 8

MUNGU NI MMOJA KWA UHAKIKA, BADO IMETOFAUTIWA KATIKA WATU WATATU

Kulingana na ukweli huu na Neno hili la Mungu, tunaamini katika Mungu mmoja tu, ambaye ni kiini kimoja, ambayo ndani yake kuna Nafsi tatu, kweli, kweli, na milele tofauti kulingana na mali zao zisizoweza kuambukizwa; yaani, Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu. Baba ndiye sababu, asili, na mwanzo wa vitu vyote vinavyoonekana na visivyoonekana; mwana ni neno, hekima, na sura ya Baba; Roho Mtakatifu ndiye uweza na uwezo wa milele, unaotoka kwa Baba na Mwana. Hata hivyo, Mungu si kwa tofauti hii kugawanywa katika utatu, tangu Maandiko Matakatiifu yanatufundisha kwamba Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu kila mmoja awe na utu Wake, akitofautishwa na tabia zao; lakini katika vile kwa hekima kwamba Nafsi hizi tatu ni Mungu mmoja tu. Hivyo basi, ni wazi kwamba Baba si Mwana, wala Mwana siyo Baba, na vivyo hivyo Roho Mtakatifu si Baba wala si yule Mwana. Walakini, Watu hawa wanatofautishwi wala hawajagawanyiki, wala Iliyo changanywa; kwa maana Baba hajatwaa mwili, wala hana aliye Roho Mtakatifu, lakini Mwana pekee. Ba-ba hawahi kuwa bila Mwanawe, au bila Roho wake Mtakatifu. Kwa maana Macho yako yote matatu ni ya milele na ni muhimu. Hakuna wa kwanza wala wa mwisho; kwa maana nyote watatu ni kitu kimoja, kwa kweli, katika uweza, katika wema, na katika rehema.

KIFUNGU CHA 9

UTHIBITISHO WA MAKALA ILIYOPITA YA UTATU WA NAFSI KATIKA MUNGU MMOJA

Haya yote tunayajua pia kutoka kwa shuhuda za Maandiko Matakatiifu kama kutoka kwao shughuli, na wakuu na wale tuna wahisi ndani yetu wenyewe. Shuhuda za Maandiko Matakatiifu yanayotufundisha kuamini Utatu huu Mtakatifu yameandikwa katika sehemu nyingi za Agano la

Kale, ambazo si za lazima sana hesabu ili kuwachagua kwa busara na uamuzi. Katika Mwanzo 1:26–27, Mungu anasema: Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa mfano kwa sura yetu, n.k. Hivyo Mungu akaumba mtu kwa mfano wake, mwanamume na mwanamke Aliwaumba. Na Mwanzo 3:22, Tazama, mtu amekuwa kama mmoja wa kwetu. Kutokana na msemo huu, Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, inaonekana hivyo kuna watu zaidi ya mmoja katika Uungu; na anaposema, Mungu ali-umba, anaashiria umoja. Ni kweli, hasemi ni ngapi kuna watu, lakini kile kinachoonekana kwetu kwa kiasi fulani kisichojulikana katika Agano la Kale liko wazi sana katika Agano Jipya. Maana Bwana wetu ali-pobatizwa katika Yordani, sauti ya Baba ilisikika, ikisema, Huyu ndiye mpendwa Wangu Mwana (Mt. 3:17); Mwana alionekana ndani ya maji, na Roho Mtakatifu alionekana katika umbo la njiwa. Umbo hili pia lilianzishwa na Kristo katika ubatizo wa waumini wote: Fanyeni mataifa yote kuwa wanafunzi, mkiwabatiza kwa jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu (Mt. 28:19). Katika Injili ya Luka, malaika Gabrieli alizungumza na Mariamu Mama wa Bwana wetu: Roho Mtakatifu atakuja juu yenu, na nguvu wa Aliye juu atakufunika kama kivuli; kwa hiyo na yeye aliye Mtakatifu atazaliwa ataitwa Mwana wa Mungu (Lk. 1:35). Vivyo hivyo: Neema ya Bwana Yesu Kristo, na upendo wa Mungu, na ushirika wa Roho Mtakatifu na awe pamoja nanyi nyote (2Kor. 13:14). Na: Wako watatu wanao shuhudia mbinguni, Baba, na Neno, na Roho Mtakatifu; na watatu hawa ni umoja (1 Yoh. 5:7). Katika sehemu zote hizi tunafundishwa kikamilifu kwamba kuna Nafsi tatu katika mmoja asili ya kimungu pekee. Na ingawa fundisho hili linapita wanadamu wote kuelewa, walakini sasa tunaamini kwa njia ya Neno la Mungu, lakini tarajia Akhera kufurahia elimu kamili na manufaa yake mbinguni. Zaidi ya hayo, ni lazima tuzingatie afisi na uendeshaji mahususi ya Watu watatu kuelekea kwetu. Baba anaitwa Muumba wetu, kwa uwezo wake; Mwana ni Mwokozi na Mkombozi wetu, kwa damu yake; Roho Mtakatifu ni Mtakasaji wetu, kwa kukaa kwake ndani ya mioyo yetu. Fundisho la Utatu Mtakatifu daima limethibitishwa na kudumishwa na Kanisa la kweli tangu wakati wa mitume hadi leo dhidi ya Wayahudi, Waislamu, na baadhi ya Wakristo wa uongo na wazushi, kama Marcion, Manes, Praxeas, Sabellius, Samosatenus, Arius, na kama vile, ambao wame-hukumiwa kwa haki na baba wa Orthodox. Kwa hivyo, katika hatua hii, sisi kufanya kwa hiari kupokea kanuni za imani tatu, yaani, ile ya Mitume, wa Nikea, na wa Ath-anasius; vivyo hivyo yale ambayo yanaendana kwa hayo, yamekubaliwa na mababa wa kale.

KIFUNGU CHA 10

YESU KRISTO NI MUNGU WA KWELI NA WA MILELE

Tuna amini kwamba Yesu Kristo kulingana na asili yake ya uungu ndiye Mwana pekee wa Mungu, aliyezaliwa tangu milele, hakuumbwa, wala kuumbwa (kwa maana basi angekuwa kiumbe), lakini ni muhimu na wa milele pamoja naye Baba, mgao wa utukufu wake na sura dhahiri ya nafsi yake (Ebr. 1:3), sawa naye katika mambo yote. Yeye ni Mwana wa Mungu, si tu tangu wakati alipotwaa asili yetu lakini tangu milele, kama hawa shuhuda, zikilinganishwa pamoja, hutufundisha. Musa anasema kwamba Mungu aliumba ulimwengu; na Mtume Yohana anasema kwamba vitu vyote vilifanyika kwa Neno hilo analoliita Mungu. Mtume anasema kwamba Mungu aliumba ulim-wengu kwa Mwanawe; vivyo hivyo, kwamba Mungu aliumba vitu vyote kupitia Yesu Kristo. Kwa hiyo ni lazima kufuata

kwamba Yeye aitwaye Mungu, Neno, na Mwana, na Yesu Kristo, walikuwepo wakati huo vitu vyote vilipoumbwa na Yeye. Kwa hiyo nabii Mika anasema: Kutoka kwake kumekuwa tangu zamani za kale, tangu milele (Mik. 5:2). Na mtume: bila chochote mwanzo wa siku wala mwisho wa maisha (Ebr. 7:3). Kwa hiyo ni kweli, Mungu wa milele, na mwenyezi tunayemwomba, tunamwabudu, na kumtumikia.

KIFUNGU CHA 11

ROHO MTAKATIFU NI MUNGU WA KWELI NA WA MILELE

Tuna amini na kukiri pia kwamba Roho Mtakatifu anaendelea kutoka milele kutoka kwa Baba na Mwana; na kwa hivyo haifanywi, haija umbwa, wala kuzaliwa, lakini hutoka kwa wote wawili; ambaye kwa mpangilio ni Nafsi ya tatu wa Utatu Mtakatifu; ya kiini kimoja, ukuu, na utukufu pamoja na Baba na Mwa-na; na kwa hiyo ni Mungu wa kweli na wa milele, kama Maandiko Matakatifu yana tufundisha.

KIFUNGU CHA 12

UUMBAJI WA VITU VYOTE, HASA MALAIKA

Tunaamini kwamba Baba kwa Neno, yaani, kwa Mwanawe, ameumba mbingu na nchi na viumbe vyote vilipoonekana kuwa sawa kwake; akimpa kila kiumbe nafsi yake, na umbo lake, na umbo lake, na kadha wa kadha ofisi za kumtumikia Muumba wake; kwamba Yeye pia bado anazisimamia na kuzitawala kwa maongozi Yake ya milele na uwezo wake usio na kikomo kwa ajili ya huduma ya wanadamu, ili mwana-damu amtumikie Mungu wake.

Pia amewaumba Malaika kuwa wema, ili wawe wajumbe wake na watumikie Wateule wake; baadhi yao wameanguka kutoka katika ubora ambao Mungu ndani yake aliwaumba katika upotevu wa milele, na hao wengine wamepata kwa neema ya Mungu walibaki imara na kuendelea katika hali yao ya kwanza. Mash-etani hao na pepo wachafu wamepotoka kiasi kwamba wao ni maadui wa Mungu na kila mtu jambo zuri; kwa uwezo wao wote kama wauaji wanaotazamia uharibifu Kanisa na kila mshiriki wake, na kwa hila zao mbaya kuharibu yote; na kwa hiyo, wanahukumiwa kwa uovu wao wenyewe laana ya milele, kila siku wakitarajia mateso yao ya kutisha. Kwa hiyo tunakataa na kuchukua kosa la Masadukayo, wanaokana kuwepo kwa roho na malaika; na pia ile ya Manichee, wanaodai kwamba mashetani wana asili yao wenyewe, na kwamba wao ni waovu ya asili yao wenyewe, bila kupotoshwa.

KIFUNGU CHA 13

UTOAJI WA MUNGU NA SERIKALI YAKE YA MAMBO YOTE

Tunaamini kwamba Mungu yule yule mwema, baada ya kuumba vitu vyote, alifanya hivyo si kuwaacha au kuwapa bahati au bahati, lakini kwamba Anatawala na kuwatawala kulingana na mapenzi yake matakatifu, ili kwamba hakuna kitu kinachotokea katika dunia hii bila ya kuteuliwa kwake; walakini, Mungu hata hivyo Mwanzilishi wa wala hawezi kushtakiwa kwa dhambi

zinazotendwa. Kwani uwezo wake na wema wake ni mkubwa na haueleweki hata Yeye huamuru na kutekeleza kazi yake kwa njia bora na ya haki, hata hivyo mashetani na watu waovu wanapo dhulumu. Na nini Yeye inapita ufahamu wa kibinadamu, hatutau-liza kwa udadisi mbali kuliko uwezo wetu utakubali; lakini kwa unyenyekevu mkubwa na kuabudu huku-mu za haki za Mungu, ambazo zimefichwa tukijiridhisha wenyewe kwamba sisi ni wanafunzi wa Kristo, tujifunze mambo ambayo ametufunulia katika Neno lake, bila kuasi mipaka hii. Haya ni mafundisho ya-natuletea faraja isiyoelezeka, kwa kuwa tunafundishwa kwa hivyo hakuna kinachoweza kutupata kwa ba-hati, lakini kwa mwelekeo wa yetu Baba mwenye neema na wa mbinguni; anayetuchunga na baba kwa uangalifu, tukiwaweka viumbe vyote chini ya uwezo wake hata unywele mmoja wa vi-chwa vyetu (kwa maana wote wamehesabiwa), wala shomoro hawezi kuanguka chini nje mapenzi ya Baba yetu (Mt. 10:29–30), ambaye tunamwamini kabisa; tukishawishika kwamba anamzuia shetani na maadui zetu wote hivyo bila mapenzi yake na ruhusa hawawezi kutudhuru. Na kwa hiyo tunakataa kosa lile la kulaaniwa la Waepikuro, wanaosemakwamba Mungu haangalii chochote ila anaacha kila kitu kibaki.

KIFUNGU CHA 14

UUMBAJI NA ANGUKO LA MWANADAMU, NA UWEZO WAKE WA KUTENDA YALIYO MAZURI KWELI

Tuna amini kwamba Mungu alimuumba mwanadamu kutoka katika mavumbi ya ardhi, na akamuhumba kwa sura yake, mwema, mwadilifu, na mtakatifu, awezaye katika mambo yote kutaka kuyakubali mapenzi ya Mungu. Lakini kuwa kwa heshima, hakuelewa, wala hakujua ukuu wake, bali kwa makusudi alijitia chini ya dhambi na kwa sababu hiyo mauti na laana, akitoa sikiliza maneno ya shetani. Kwa amri ya uzima, aliyokuwa nayo alipokea, aliasi; na kwa dhambi alijitenga na Mungu, ambaye ilikuwa maisha yake ya kweli; akiwa ameharibu asili yake yote; ambapo ali-fanya mwenyewe kuwajibika kwa kifo cha kimwili na kiroho. Na kuwa hivyo mwovu, mpotovu, na mpotovu katika njia zake zote, amepoteza ubora wake wote zawadi alizopokea kutoka kwa Mungu, na kubakiza mabaki madogo tu yake, ambayo, hata hivyo, inatosha kumwacha mwanadamu bila udhuru; kwa nuru yote iliyo ndani yetu inabadilish-wa kuwa giza, kama Maandiko Matakatifu utufundishe, ukisema: Nuru hiyo yang'aa gizani, na giza halikufanya hivyo kuelewa (Yoh. 1:5); ambapo Mtume Yohana anawaita wanadamu giza.

Kwa hiyo tunakataa yote yanayofundishwa yanayochukiza haya kuhusu walio huru mapenzi ya mwanadamu, kwa kuwa mwanadamu ni mtumwa wa dhambi tu, wala hawezi kupokea chochote isipokuwa amepewa kutoka mbinguni (Yn. 3:27). Kwa nani anaweza kudhani kujisifu kwamba yeye mwenyewe anaweza kufanya mema yo yote, kwani Kristo anasema: Hakuna awezaye njooni kwangu, asipovutwa na Baba aliyenituma (Yn. 6:44)? Nani atafanya utukufu katika mapenzi yake mwenyewe, am-baye anaelewa kwamba nia ya kimwili ni uadui dhidi ya Mungu (Rum. 8:7)? Nani anaweza kusema juu ya ujuzi wake, kwa kuwa mwanadamu wa asili hapokei mambo ya Roho wa Mungu (1Kor. 2:14)? Kwa kifupi, ni nani anaye-thubutu kupendekeza wazo lolote, kwa kuwa anajua kwamba sisi sio inatosha sisi wenyewe kufikiria kitu chochote kama kutoka kwetu, lakini hiyo utoshelevu wetu unatoka kwa Mungu (2 Kor. 3:5)? Na kwa hiyo kile mtume inasema imetupasa kuthibitika kwa haki na

kuwa imara, ya kwamba Mungu anafanya kazi ndani yetu hata kutaka na kutenda kwa mapenzi yake mema (Flp. 2:13). Maana hakuna ufahamu wala hatapatana na ufahamu na mapenzi ya kimungu ila nini Kristo ametenda ndani ya mwanadamu; ambayo anatufundisha, anaposema: Bila Mimi hamwezi kufanya neno lo lote (Yn. 15:5).

KIFUNGU CHA 15

DHAMBIBI YA ASILI

Tunaamini kwamba kupitia kutotii kwa Adamu dhambi ya asili ni kupanuliwa kwa wanadamu wote; ambayo ni ufasidi wa asili yote na ugonjwa wa kurithi, ambao hata watoto wachanga tumboni mwa mama zao kuambukizwa, na ambayo hutokeza ndani ya mwanadamu kila namna ya dhambi, ikiwa ndani yake kama mzizi wake, na kwa hiyo ni mbaya sana na ni chukizo machoni pa Mungu kwamba inatosha kuwahukumu wanadamu wote. Wala haijafutwa kabisa au kutokomezwa kabisa hata kwa kuzaliwa upya; kwa kuwa dhambi hutoka siku zote kutoka katika chanzo hiki cha ole, kama maji kutoka kwenye chemchemi; ijapokuwa hivyo haihesabiwi kwa watoto wa Mungu hukumu, bali kwake wamesamehewa neema na rehema. Sio kwamba wanapaswa kupumzika kwa usalama wa dhambi, lakini kwamba hisia ya uharibifu huu inapaswa kuwafanya waumini mara kwa mara kuugua, wakitaka kukombolewa na mwili huu wa mauti. Kwa hiyo tunakataa kosa la Wapelagia, wana odai kwamba dhambi huendelea tu kutokana na kuiga.

KIFUNGU CHA 16

UCHAGUZI WA MILELE

Tunaamini kwamba, wazao wote wa Adamu wakiwa hivyo walianguka katika upotevu na uharibifu kwa dhambi ya wazazi wetu wa kwanza, basi Mungu alijidhihirisha Mwenyewe jinsi alivyo; yaani, mwenye rehema na haki: mwenye rehema, kwa kuwa Yeye anaokoa na kuwahifadhi kutokana na upotevu huu wote ambao Yeye katika umilele wake na shauri lisilobadilika, la wema, limetuchagua katika Kristo Yesu wetu Bwana, bila kujali matendo yao; tu, katika kuwaacha wengine katika anguko na maangamizo waliyojihusisha nayo.

KIFUNGU CHA 17

KUPONA KWA MTU ALIYEANGUKA

Tunaamini kwamba Mungu wetu mwingi wa rehema, katika hekima yake ya ajabu na wema, kuona kwamba mtu alikuwa hivyo amejitupa katika kimwili na kifo cha kiroho na kujifanya kuwa mnyonge kabisa, alikuwa radhi kuta-futa na kumfariji, anapotetemeka alikimbia kutoka kwake, akiahidi ili amtote Mwanawe (ambaye atazaliwa na mwa-namke [Gal.4:4]) kuponda kichwa cha nyoka (Mwa. 3:15) na kumfanya heri.

KIFUNGU CHA 18

KUWILIWA KWA YESU KRISTO

Kwa hiyo, tunakiri kwamba Mungu ametimiza ahadi aliyoitoa kwa mababa kwa vinywa vya manabii wake watakati-fu, alipotuma watu kuingia ulimwengu, kwa wakati aliouweka, mzaliwa wake wa pekee na wa milele Mwana, ali-yetwaa namna ya mtumwa na alikuja katika sura ya wanadamu (Flp. 2:7), kwa kuchukulia asili ya kweli ya mwana-damu pamoja na uovu wake wote, dhambi isipokuwa; kutungwa mimba katika tumbo la uzazi la bikira aliyebarikiwa Mariamu kwa njia ya nguvu za Roho Mtakatifu bila njia za mwanadamu; na sio tu kudhani asili ya mwanadamu ka-ma mwili, lakini pia roho ya kweli ya mwanadamu, kwamba Yeye anaweza kuwa mwanaume halisi. Maana kwa vile roho ilipotea pamoja na mwili, ndivyo ilivyokuwa ilimlazimu kuchukua zote mbili juu yake, ili kuwaokoa wote wawili. Kwa hiyo tunakiri (kwa kupinga uzushi wa Wanabaptisti, wanaokana kwamba Kristo alitwaa mwili wa binadamu wa mama yake) kwamba Kristo walishiriki nyama na damu ya watoto (Ebr. 2:14); kwamba Yeye ni tun-da wa mwili wa Daudi kwa jinsi ya mwili (Matendo 2:30); aliyezaliwa kwa mbegu ya Daudi kulingana na mwili (Rum. 1:3); tunda la tumbo la Mariamu (Lk. 1:42); kuzaliwa na mwanamke (Gal. 4:4); tawi la Daudi (Yer. 33:15); Fimbo kutoka kwa shina la Yese (Isa. 11:1); walitokana na kabila la Yuda (Ebr. 7:14); alitoka kwa Wayahudi kulingana na mwili; wa uzao wa Ibrahimu, kwa kuwa alitwaa juu Yake mzao wa Ibrahimu (Gal. 3:16), na kufanan-ishwa Ndugu zake katika mambo yote, dhambi isipokuwa (Ebr. 2:17; 4:15); ili kwa ukweli Yeye ni Imanueli wetu, yaani, Mungu pamoja nasi (Mt.1:23).

KIFUNGU CHA 19

MUUNGANO NA UBAGUZI WA ASILI MBILI NDANI YA NAFSI YA KRISTO

Tunaamini kwamba kwa dhana hii Utu wa Mwana hautenganishwi umoja na kushikamana na asili ya mwanadamu; ili wasiwe wawili wa Mungu, wala Nafsi mbili, bali asili mbili zilizounganishwa katika Nafsi moja; lakini kila asili huhifadhi sifa zake tofauti. Kama, basi, Mungu asili daima imebakia bila kuumbwa, bila mwanzo wa siku au mwisho ya maisha, kujaza mbingu na dunia, hivyo pia ina asili ya binadamu si kupotea yake mali lakini alibakia kiumbe, mwenye mwanzo wa siku, akiwa asili, na kubakiza sifa zote za mwili halisi. Na ingawa Yeye kwa ufufuo wake ame-toa kutokufa kwa huo huo, hata hivyo Hajabadilisha uhalisi wa asili Yake ya kibinadamu; kwa vile yetu wokovu na ufufuo pia hutegemea uhalisi wa mwili wake.

KIFUNGU CHA 20

MUNGU AMEDHIHIRISHA HAKI NA REHEMA ZAKE NDANI YA KRISTO

Tunaamini kwamba Mungu, ambaye ni mwingi wa rehema na haki, alimtuma Mwanawe kudhani kwamba asili am-bayo uasi ulifanyika, kufanya kutosheka katika hayo hayo, na kubeba adhabu ya

dhambi kwa wingi wake mateso makali na kifo. Kwa hiyo Mungu alidhihirisha haki yake dhidi ya Mwanawe alipoweka maovu yetu juu yake, na kumwaga Wake rehema na wema juu yetu sisi ambao tulikuwa na hatia na tunastahili kulaaniwa. kwa upendo kamili na kamili, akimtoa Mwanawe afe kwa ajili yetu, na tukimfufua kwa ajili ya kuhesabiwa haki kwetu, ili kwa yeye tupate kupata kutokufa na uzima wa milele.

KIFUNGU CHA 21

KURIDHIKA KWA KRISTO, KUHANI WETU MKUU WA PEKEE, KWA AJILI YETU

Tunaamini kwamba Yesu Kristo amewekwa kwa kiapo kuwa ni wa milele Kuhani Mkuu, kwa mfano wa Melkize-deki; na kwamba Amewasilisha Mwenyewe kwa niaba yetu mbele za Baba, ili kutuliza ghadhabu yake kwa utimilifu wake kuridhika, kwa kujitupa juu ya mti wa msalaba, na kumwaga Damu yake ya thamani ili kuondoa dhambi zetu, kama manabii walivyotabiri. Kwa maana imeandikwa: Alijeruhiwa kwa makosa yetu, alichubuliwa kwa maovu yetu; adhabu ya amani yetu ilikuwa juu yake; na Kwake kupigwa sisi tumepona. Aliongozwa kama mwana-kondoo kwenda kuchinjwa, na akahesabiwa pamoja na wapotovu (Isa. 53:5, 7, 12); na kuhukumiwa na Pontio Pilato kama mhalifu, ingawa alikuwa amemtangaza kwa mara ya kwanza kuwa hana hatia. Kwa hiyo, Alirudisha kile ambacho hakukiondoa (Zab. 69:4), na kuteswa, mwenye haki kwa ajili ya wasio haki (1 Pet. 3:18), vilevile katika mwili wake kama katika nafsi yake, kuhisi adhabu ya kutisha ambayo dhambi zetu zilistahili; kiasi kwamba jasho lake ikawa kama matone makubwa ya damu yakianguka chini (Lk. 22:44). Yeye akapaza sauti: Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha? (Mt. 27:46) na ameteseka haya yote kwa ondoleo la dhambi zetu. Kwa hiyo tunasema kwa haki pamoja na Mtume Paulo kwamba hatujui lolote isipokuwa Yesu Kristo, na Yeye alisulubiwa (1Kor. 2:2); tunahesabu vitu vyote hasara kwa uzuri wa kumjua Kristo Yesu Bwana wetu (Flp. 3:8), katika ambaye majeraha yake tunapata kila aina ya faraja. Wala si lazima kutafuta au kubuni njia nyingine yoyote ya kupa-tanishwa na Mungu zaidi ya hii ni dhabihu tu, iliyokwisha kukamilika, ambayo kwayo amewakamilisha milele wale walioko kutakaswa (Ebr. 10:14). Hii ndiyo sababu pia kwa nini alitwa kwa malaika wa Mungu, Yesu, yaani, Mwokozi, kwa sababu angeokoa watu wake kutokana na dhambi zao.

KIFUNGU CHA 22

KUHESABIWA HAKI KWETU KWA IMANI KATIKA YESU KRISTO

Tunaamini kwamba, ili kupata ujuzi wa kweli wa siri hii kuu, Roho Mtakatifu huwasha ndani ya mioyo yetu imani iliyo nyofu, inayokumbatia Yesu Kristo pamoja na stahili zake zote, anammiliki, na hatafuti chochote zaidi badala Yake. Kwa maana ni lazima ifuate, ama kwamba mambo yote ambayo ni muhimu kwa wokovu wetu si katika Yesu Kristo, au kama mambo yote ni ndani yake, ambayo basi wale walio na Yesu Kristo kwa njia ya imani wanayo wokovu kamili katika Yeye. Kwa hiyo, kwa yeyote kudai kwamba Kristo hayuko inatosha, lakini kwamba kitu kingine zaidi kinahitajika badala Yake, kingekuwa kufuru mbaya sana; kwa maana hiyo ingefuata kwamba Kristo alikuwa tu nusu Mwokozi.

Kwa hiyo tunasema kwa haki pamoja na Paulo, kwamba tunahesabiwa haki kwa imani pekee, au kwa imani pasipo matendo ya sheria (Rum. 3:28). Hata hivyo, kusema kwa uwazi zaidi, hatumaanishi kwamba imani yenyewe inatuhesabia haki, kwa maana ni imani tu chombo ambacho kwacho tunamkumbatia Kristo haki yetu. Lakini Yesu Kristo, akituhesabia stahili zake zote, na kazi nyingi takatifu ambazo Yeye amefanya kwa ajili yetu na badala yetu, ni haki yetu. Na imani ni chombo kinachotufanya tuwe na ushirika naye katika faida zake zote, ambayo, yanapokuwa yetu, yanatosha zaidi kutuachilia dhambi zetu.

KIFUNGU CHA 23

AMBAPO HAKI YETU MBELE ZA MUNGU ILIPO

Tunaamini kwamba wokovu wetu ni katika ondoleo la dhambi zetu kwa ajili ya Yesu Kristo, na kwamba ndani yake haki yetu inaonyeshwa mbele za Mungu ; kama vile Daudi na Paulo wanavyotufundisha, wakitangaza hii kuwa ni baraka ya mwanadamu kwamba Mungu huhesabu haki bila matendo (Rum 4:6; Zab. 32:1). Na mtume huyo huyo anasema kwamba tunahesabiwa haki bure kwa neema yake, kwa njia ya ukombozi ulio katika Kristo Yesu (Rum. 3:24).

Na kwa hivyo sisi daima tunashikilia msingi huu, tukielezea utukufu wote kwa Mungu, tukijinyenyekeza mbele zake, na kujikubali sisi wenyewe kuwa kama tulivyo kweli, bila kudhania kuamini chochote ndani yake sisi wenyewe, au kwa ustahili wetu wowote, tukitegemea na kutegemea utii ya Kristo aliyesulubiwa peke yake, ambayo inakuwa yetu tunapomwamini.

Hii inatosha kufunika maovu yetu yote, na kutupa ujasiri ndani yake kumkaribia Mungu; kuachilia dhamiri ya woga, woga na woga, bila kufuata mfano wa baba yetu wa kwanza, Ada-mu, ambaye, akitetemeka, akajaribu kujifunika kwa majani ya mtini. Na, kwa hakika, ikiwa tutaonekana mbele za Mungu, tukijitegemea sisi wenyewe au viumbe vingine vyovyote, ingawa ni hivyo kidogo, tunapaswa, ole! ku-teketezwa. Na kwa hivyo kila mtu lazima aombe pamoja na Daudi: Ee Bwana, usimhukumu mtumishi wako, maana katika Macho yako hakuna aliye hai aliye mwenye haki (Zab. 143:2).

KIFUNGU CHA 24

UTAKATIFU WA MWANADAMU NA MATENDO MEMA

Tunaamini kwamba imani hii ya kweli, inayotendwa ndani ya mwanadamu kwa kusikia kwa Neno la Mun-gu na utendaji kazi wa Roho Mtakatifu, humtakasa na humfanya mtu mpya, na kumfanya aishi maisha mapya, na kumweka huru kutoka katika utumwa wa dhambi. Kwa hivyo ni mbali sana na kuwa kweli kwamba hii kuhesabia haki imani huwafanya watu wakose katika maisha ya uchaji Mungu na matakatifu, ambayo juu ya kinyume na hayo hawangeweza kamwe kufanya lolote kwa kumpenda Mungu, lakini kwa sababu ya kujipenda au kuogopa kulaaniwa. Kwa hivyo haiwezekani kwamba imani hii takatifu inaweza kuwa isiyozaa matunda kwa mwanadamu; kwa maana hatuzungumzi a imani bure, bali imani hiyo iitwayo katika Maandiko imani itendayo kazi kwa njia ya upendo (Gal. 5:6), ambayo humsisimua mwanadamu kufanya kazi hizo ambayo Mungu ameamuru katika Neno lake.

Matendo haya, yanapotoka kwenye mzizi mwema wa imani, ni nzuri na wanakubalika machoni pa Mungu, kwa kuwa wote wametakaswa na Yeye kwa neema. Hata hivyo, wao hawana hesabu juu ya uhalali wetu, kwa ajili yake ni kwa imani katika Kristo kwamba tunahesabiwa haki, hata kabla ya kutenda matendo me-ma; vinginevyo hazingeweza kuwa matendo mema, zaidi ya matunda ya mti inaweza kuwa nzuri kabla ya mti wenyewe kuwa mzuri.

Kwa hiyo tunafanya kazi nzuri, lakini si kwa kustahili (kwa nini kinaweza tunastahili?); bali tuna deni kwa Mungu kwa matendo mema tunayofanya, na si yeye kwetu, kwa kuwa ndiye atendaye kazi ndani yetu kutaka na kufanya kwa ajili yetu furaha yake njema (Flp. 2:13). Kwa hiyo, tuzingatie yale yaliyoandikwa: Mkisha fanya yote mliyoamriwa, semeni: Sisi tuko watumishi wa mezani wasio na faida. Tumefanya kile ambacho kilikuwa wajibu wetu kufanya (Lk. 17:10).

Wakati huo huo hatukatai kwamba Mungu hulipa matendo mema, lakini ndivyo kwa neema yake kwamba anavika karama zake taji. Zaidi ya hayo, ingawa tunafanya matendo mema, hatupati wokovu wetu juu yao; kwa maana hatuwezi kufanya kazi yo yote isipokuwa ile iliyotiwa unajisi na mwili wetu, na pia adhabu; na ingawa tunaweza kufanya kazi kama hizo, bado kukumbuka dhambi moja inatosha kumfanya Mungu awakatae. Sisi, basi, tungekuwa na mashaka kila wakati, tukitupwa huku na huku bila uhakika wowote, na dhamiri zetu maskini zingesumbuka daima ikiwa hawangetegeamea kwa wema wa mateso na kifo cha Mwokozi wetu.

KIFUNGU CHA 25

KUFUTWA KWA SHERIA YA SHEREHE

Tunaamini kwamba sherehe na alama za sheria zilikoma kuja kwa Kristo, na kwamba vivuli vyote vime-timizwa; Kwahivyo matumizi yao lazima yakomeshwe kati ya Wakristo; bado ukweli na utu wao unakaa nasi katika Yesu Kristo, ambaye ndani yake wanayo kukamilika kwao. Wakati huo huo bado tunatumia shuhuda zilizochukuliwa kutoka katika torati na manabii ili kututhibitisha katika mafundisho ya Mungu injili, na kuyaongoza maisha yetu katika ustahivu wote kwa utukufu wa Mungu; kulingana na mapenzi yake.

KIFUNGU CHA 26

MAOMBI YA KRISTO

Tunaamini kwamba hatuna njia ya kumkaribia Mungu bali peke yetu kupitia peke yake Mpatanishi na Mwombezi, Yesu Kristo mwenye haki; nani kwa hiyo akawa mtu, akiunganisha katika nafsi moja hali ya Uungu na ya kibinadamu; ili sisi wanadamu tupate ufikiaji wa Ukuu wa Mungu, ambao ufikiaji ungeweza vinginevyo kuzuiliwa dhidi yetu. Lakini Mpatanishi huyu ambaye Baba anaye aliyewekwa baina yake na sisi, haitupasi hata kidogo kututenda haki kwa njia Yake utukufu, au utufanye tutafute mwingine kulingana na dhana yetu. Maana ipo hakuna kiumbe, ama mbinguni au du-niani, ambaye anatupenda zaidi ya Yesu Kristo; ambaye mwanzo alikuwa yuna namna ya Mungu, alijifan-ya kuwa hana utukufu. akitwaa namna ya mtumwa, na kuonekana katika sura ya wanadamu sisi (Flp. 2:6-7) na katika mambo yote ilimpasa kufananishwa na ndugu zake (Ebr. 2:17). Ikiwa, basi, tunapaswa kuta-futa mpatanishi mwingine ambaye atakuwa aliyetupenda, ni nani tungeweza kumpata ambaye alitupenda Zaidi kuliko yeye aliyetoa uhai wake kwa ajili yetu, hata tulipokuwa adui zake (Rom. 5:8, 10)? Na tukimtafuta mwenye uwezo na ukuu, nani kuna aliye na mengi ya yote mawili kama Yeye aliyeketi mkono wa kuume wa kiti cha enzi cha Ukuu (Ebr. 8:1) na ambaye amepewa yote mamlaka mbinguni na duniani (Mt. 28:18)? Na nani atakuwa hivi karibuni kusikia kuliko Mwana mpendwa wa Mungu mwenyewe?

Kwa hiyo ilikuwa ni kwa sababu ya kutoamini tu kwamba tabia hii ya kuvunjia heshima, badala ya ku-waheshimu, watakatifu waliletwa, wakifanya yale waliyoyafanya sijawahi kufanya wala kuhitaji, lakini kinyume chake nimekataa kwa uthabiti kulingana na wajibu wao uliowekwa, kama inavyoonekana katika maandishi yao. Wala lazima tusihi hapa kutostahili kwetu; maana maana sio sisi tunapaswa kutoa maombi yetu kwa Mungu kwa misingi ya ustahili wetu wenyewe, bali kwa msingi wa ukuu na ustahili wa Bwana Yesu Kristo, ambaye haki yake imekuwa yetu kwa imani. Kwa hiyo mtume, ili kuondoa hofu hii ya kipumbavu, au tuseme kutokuwa na imani, kutoka sisi, asema kweli kwamba Yesu Kristo alifananishwa na ndugu zake katika mambo yote; ili awe Kuhani Mkuu mwenye rehema na mwaminifu, afanye upatanisho kwa ajili ya dhambi za watu. Kwa maana yeye mwenyewe aliteswa, akijaribiwa; Ana uwezo wa kuwasaid-ia wale wanaojaribiwa (Ebr. 2:17-18). Na zaidi kwa ututie moyo twende kwake, Anasema: Kwa kuwa tunaye Aliye juu Kuhani aliyepita katika mbingu, Yesu Mwana wa Mungu, tushike funga maungamo yetu. Kwa maana hatuna Kuhani Mkuu asiyeweza kuwahurumia na udhaifu wetu, bali alijaribiwa sawasawa na sisi katika mambo yote, bila kufanya dhambi.

Basi na tukikaribie kiti cha neema kwa ujasiri, ili tupewe rehema na kupata neema ya kusaidia wakati wa mahitaji (Ebr. 4:14-15). Mtume huyo huyo anasema: Tukiwa na ujasiri wa kupaingia patakatifu kwa damu ya Yesu, tuvute karibu kwa moyo wa kweli katika uhakikisho kamili wa imani, n.k. (Ebr. 10:19, 22).

Vivyo hivyo: Yeye. . . ana ukuhani usiobadilika; kwa hiyo Yeye pia anaweza ila kabisa wao wamjiao Mungu kwa yeye, maana yeye yu hai milele kufanya maombezi kwa ajili yao (Ebr. 7:24-25).

Nini zaidi inaweza kuhitajika? Kwa kuwa Kristo mwenyewe anasema: Mimi ndimi njia, na ukweli, na uzi-ma. mtu haji kwa Baba ila kwa njia ya mimi (Yn. 14:6). Ni kwa madhumuni gani, basi, tutafute wakili mwingine, kwa vile ina ilimpendeza Mungu kutupa Mwanawe kama Mwombezi? Tusiache Yeye kuchukua mwingine, au tuseme kumtafuta mwingine, bila kuwako kuweza kumpata; kwa maana Mungu alijua vema, alipomtoa kwetu, ya kuwa sisi walikuwa wenye dhambi. Kwa hiyo, kulingana na agizo la Kristo, tunawaita walio mbinguni Baba kwa njia ya Yesu Kristo Mpatanishi wetu wa pekee, kama tuna-vyofundishwa katika Sala ya Kristo Bwana; tukiwa na uhakika kwamba chochote tunachomwomba Baba katika Jina lake tutapewa.

KIFUNGU CHA 27

KANISA LA KIKRISTO KATOLIKI

Tunaamini na kukiri Kanisa moja katoliki au la zima, ambalo ni takatifu kutaniko la waamini wa kweli wa Kikristo, wote wakitarajia wokovu wao ndani Yesu Kristo, kuoshwa kwa damu yake, kutakaswa na kutiwa muhuri na Roho takatifu. Kanisa hili limekuwako tangu mwanzo wa ulimwengu, na litakuwa hivyo mwi-sho wake; ambayo ni dhahiri kutokana na hili kwamba Kristo ni Mfalme wa milele, ambayo bila raia hawezi kuwa. Na Kanisa hili takatifu limehifadhiwa au kuungwa mkono na Mungu dhidi ya ghadhabu ya ulimwengu mzima; ingawa wakati mwingine kwa muda inaonekana ndogo sana, na katika macho ya watu kwa kupunguzwa kuwa chochote; kama wakati wa utawala wa hatari wa Ahabu Bwana aliweka akiba kwake watu elfu saba ambao hawakupiga magoti kwa Baali. Zaidi ya hayo, Kanisa hili takatifu halijafun-giwa, halifungwi au kuwekewa mipaka kwa mahali fulani au kwa watu fulani, lakini huenea na kuta-wanywa juu ya dunia nzima; na bado imeunganishwa na kuunganishwa na moyo na nia, na nguvu ya ima-ni, katika Roho mmoja.

KIFUNGU CHA 28

KILA MMOJA AMEFUNGWA NA KUJIUNGE NA KANISA LA KWELI

Tunaamini, kwa kuwa kusanyiko hili takatifu ni kusanyiko la wale walio kuokolewa, na nje yake hakuna wokovu, kwamba hakuna mtu wa chochote hali au hali ambayo anaweza kuwa, anapaswa kujiondoa kuto-ka kwayo, yaliyomo mwenyewe; lakini kwamba watu wote wana wajibu wa kujiunga na kuungana wenyewe nayo; kudumisha umoja wa Kanisa; kuwasilisha wenyewe kwa mafundisho na nidhamu yake; wakiinamisha shingo zao chini ya nira ya Yesu Kristo; na kama viungo vya mwili uleule, tukitumikia ku-jengwa kwa ndugu, kulingana na talanta ambazo Mungu ametoa kwao. Na ili hili lionekane zaidi kwa hakika, ni wajibu wa wote waaminio, kulingana na Neno la Mungu, kujitenga nao wote ambao si wa Kanisa, na kujiunga wenyewe Kusanyiko hili, popote pale ambapo Mungu alilisimamisha, ingawa maha-kimu na amri za wakuu walikuwa dhidi yake, naam, ingawa wanapaswa kukabiliwa na kifo au adhabu nyingine yoyote ya viboko. Kwa hivyo wote wote ambaowajitenge na hayo au wasijiunge nayo kinyume na agizo la Mungu.

KIFUNGU CHA 29

ALAMA ZA KANISA LA KWELI, NA AMBAPO INATOFAUTIANA NA KANISA LA UONGO

Tunaamini kwamba tunapaswa kwa bidii na uangalifu kupambanua kutoka neno la Mungu ambalo ni Kani-sa la kweli, tangu madhehebu yote yaliyomo ulimwengu hujichukulia wenyewe jina la Kanisa. Lakini tuna-zungumza si hapa wa wanafiki, ambao wamechanganyika katika Kanisa na wema, bado si wa Kanisa, inga-wa kwa nje ndani yake; bali twasema ya kwamba mwili na ushirika wa Kanisa la kweli lazima utofautish-we na madhehebu yote wanaojiita Kanisa.

Alama ambazo kwazo Kanisa la kweli linajulikana ni hizi: Ikiwa ni fundisho safi habari Njema inahubiriwa humo; ikiwa itadumisha utawala safi sakramenti kama zilivyoanzishwa na Kristo; ikiwa nidhamu ya kanisa inatekelezwa katika kuadhibu dhambi; kwa ufupi, ikiwa mambo yote yatasimamiwa kwa mujibu wa neno safi la Mungu, vitu vyote vilivyo kinyume chake vimekataliwa, na Yesu Kristo kutambuliwa kama Mkuu pekee wa Kanisa. Hili ni Kanisa la kweli inaweza kujulikana, ambayo hakuna mtu ana haki ya kujitenga nayo mwenyewe. Kuhusiana na wale ambao ni washiriki wa Kanisa, wanaweza kujulikana kwa alama za Wakristo; yaani, kwa imani, na lini, baada ya kupokea Yesu Kristo Mwokozi pekee, wanaepuka dhambi, na kufuata haki, kumpenda Mungu wa kweli na jirani zao, wala msigeuke upande wa kulia au kushoto, na kusulubisha mwili pamoja na kazi zake. Lakini hii si kuwa kueleweka kana kwamba hakubaki ndani yao maovu makubwa; lakini wao pigana nao kwa Roho siku zote za maisha yao, daima wakipata kimbilio lao katika damu, kifo, shauku, na utii wetu Bwana Yesu Kristo, ambaye katika yeye wana ondoleo la dhambi, kwa njia ya Imani ndani Yake. Kuhusu Kanisa la uwongo, linahusisha nguvu na mamlaka zaidi kwa yenyewe na sheria zake kuliko kulitii Neno la Mungu, wala halitajitiisha chini ya nira ya Kristo. Wala hai-toi sakramenti kama ilivyoteuliwa kwa Kristo katika Neno Lake, lakini anaongeza na kuondoa kutoka kwao, kama inavyofikiri sahihi; inategemea zaidi wanadamu kuliko Kristo; na kuwatesa wale wanaoishi utakatifu sawasawa na Neno la Mungu na kulikemea kwa ajili ya makosa yake; kutamani, na kuabudu sanamu. Makanisa haya mawili yanajulikana kwa urahisi na kutofautishwa kutoka kwa kila moja nyingine.

KIFUNGU CHA 30

SERIKALI YA KANISA NA OFISI ZAKE

Tunaamini kwamba Kanisa hili la kweli ni lazima litawaliwe na hali hiyo ya kiroho ambayo Mola wetu ametufundisha katika Neno lake; yaani ni lazima kuwa wahudumu au wachungaji wa kuhubiri Neno la Mungu na kusimamia sakramenti; wazee na mashemasi, ambao pamoja na wachungaji. kuunda baraza la Kanisa; kwamba kwa njia hizi dini ya kweli.

KIFUNGU CHA 31

WATUMISHI, WAZEE, NA MASHEMASI

Tunaamini kwamba wahudumu wa Neno la Mungu, wazee, na mashemasi wanapaswa kuchaguliwa katika nyadhifa zao kwa uchaguzi halali na Kanisa, kwa kuliitia jina la Bwana, na kwa utaratibu huo ambayo ne-no la Mungu linafundisha. Kwa hivyo kila mtu lazima achukue tahadhari kujiingilia kwa njia zisizofaa, lakini inalazimika kungoja hadi itakapotokea tafadhali Mungu amwite; apate kuwa na ushuhuda wa wito wake, na kuwa hakika na kuhakikishiwa kwamba ni ya Bwana. inaweza kuhifadhiwa, na fundisho la kweli likaenezwa kila mahali, vivyo hivyo wakoaji waliadhibiwa na kuzuiliwa kwa njia za kiroho; pia kwamba maskini na wenye dhiki wanaweza kutulizwa na kufarijiwa, kulingana na wao mahitaji. Kwa njia hizi kila kitu kitaendelezwa katika Kanisa kwa utaratibu na adabu, watu waaminifu wanapochaguliwa, kulingana na kanuni iliyowekwa na Mtume Paulo katika Waraka wake kwa Timotheo.

Kwa habari ya wahudumu wa Neno la Mungu, wana nguvu zile zile na mamlaka popote walipo, kwa kuwa wote ni watumishi wa Kristo Askofu pekee wa wote na Mkuu pekee wa Kanisa. Zaidi ya hayo, ili agizo hili takatifu la Mungu lisivunjwe au kwa kudharauliwa, twasema kwamba kila mtu amempasa kuwastahi watumishi wa Mungu Neno na wazee wa Kanisa juu sana kwa ajili ya kazi yao, na ukae nao kwa amani pasipo manung'uniko, wala ugomvi, wala ugomvi iwezekanavyo.

KIFUNGU CHA 32

UTARATIBU NA NIDHAMU YA KANISA

Wakati huo huo tunaamini, ingawa ni muhimu na manufaa kwamba hizo ambao ni watawala wa taasisi za Kanisa na kuanzisha ibada Fulani wao kwa wao kwa ajili ya kudumisha mwili wa Kanisa, lakini kwamba wao imewapasa kujihadhari wasije wakajitenga na mambo hayo ambayo Kristo, Bwana wetu pekee, amei-weka. Na kwa hivyo tunakataa uvumbuzi wote wa kibinadamu, na sheria zote ambazo mwanadamu an-geanzisha kumwabudu Mungu, kwa hivyo kufunga na kulazimisha dhamiri kwa namna yoyote ile Vyovyote. Kwa hiyo tunakubali tu yale ambayo yanaelekea kulisha na kuhifadhi umoja na umoja, na ku-waweka watu wote katika utii kwa Mungu. Kwa kusudi hili, kutengwa au nidhamu ya kanisa ni muhimu, pamoja na yote yahasuyo, kulingana na Neno la Mungu.

KIFUNGU CHA 33

SAKRAMENTI

Tunaamini kwamba Mungu wetu mwenye neema, akichukua hesabu ya udhaifu wetu na dhambi, ametuwekea sakramenti, na hivyo kututia muhuri Zake ahadi, na kuwa ni ahadi za mapenzi mema na nee-ma ya Mungu kuelekea sisi, na pia kulisha na kuimarisha imani yetu; ambayo Amejiunga nayo kwa Neno la injili, ni bora zaidi kuwasilisha kwa hisia zetu zote mbili ambayo anatutangazia kwa Neno lake na yale anayoyatenda kwa ndani mioyoni mwetu, na hivyo kutuhakikishia wokovu ambao Yeye hutoa kwetu. Kwa maana hizo ni ishara zinazoonekana na mihuri ya kitu cha ndani na kisichoonekana. kwa njia hiyo Mungu anafanya kazi ndani yetu kwa uwezo wa Roho Mtakatifu. Kwa hiyo dalili si tupu au hazina maana, ili zitu-danganye. Kwa Yesu Kristo ndiye kitu cha kweli kinachowasilishwa nao, bila ambaye wao itakuwa haku-na wakati. Zaidi ya hayo, tunatosheka na idadi ya sakramenti ambazo Kristo Bwana wetu ameweka, amba-zo ni mbili tu, yaani, sakramenti yaubatizo na karamu takatifu ya Bwana wetu Yesu Kristo.

KIFUNGU CHA 34

UBATIZO MTAKATIFU

Tunaamini na kukiri kwamba Yesu Kristo, ambaye ni mwisho wa sheria, ana alimaliza, kwa kumwaga da-mu Yake, umwagaji mwingine wote wa damu ambayo wanadamu wangeweza au wangetoa kama upatan-isho au utoshelevu kwa ajili ya dhambi; na kwamba Yeye, akiisha kukomesha tohara iliyofanyika kwa da-mu, ameweka sakramenti ya ubatizo badala yake; kwa ambayo tunapokelewa

katika Kanisa la Mungu, na kutengwa na watu wote wengine na dini ngeni, ili tuwe wake kikamilifu ambaye tunabeba alama na bendera yake; na ambayo hutumika kama ushuhuda kwetu kwamba atakuwa Mungu na Baba yetu mwenye neema milele. Kwa hiyo ameamuru wale wote walio batizwe kwa maji safi, kwa jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu (Mt. 28:19), na hivyo kutuonyesha kwamba kama maji yanavyoosha uchafu wa mwili unapomiminwa juu yake, na huonekana kwenye mwili wa aliyebatizwa na kunyunyiziwa juu yake, ndivyo pia damu ya Kristo kwa njia ya Kristo Nguvu za Roho Mtakatifu zinyunyize ndani nafsi, kuitakasa kutoka kwake dhambi, na kutuzaa upya kuto-ka kwa watoto wa ghadhabu hadi kuwa watoto wa Mungu. Sivyo kwamba hii inatolewa na maji ya nje, lakini kwa kunyunyiza damu ya thamani ya Mwana wa Mungu; ambaye ni Bahari yetu ya Shamu, ambayo kupitia kwayo lazima tupite ili tuepuke dhulma ya Farao, yaani, shetani, na ili ingia katika nchi ya kiroho ya Kanaani.

Wahudumu hao, kwa hiyo, kwa upande wao hutoa sakramenti na kinacho onekana, lakini Mola wetu Mlezi hutoa yale yaliyo bainishwa na Mwenyezi Mungu sakramenti, yaani, karama na neema isiyoonekana; kuo-sha, kusafisha, na tukisafisha roho zetu kutoka kwa uchafu na udhalimu wote; tukifanya upya mioyo yetu na kuwajaza faraja yote; akitupa hakikisho la kweli la Yeye wema wa baba; mkivaa utu mpya, na kuuvua utu wa kale mtu na matendo yake yote. Kwa hiyo, tunaamini kwamba kila mtu anayesoma kwa bidii ku-pata uzima wa milele unapaswa kubatizwa lakini mara moja kwa ubatizo huu pekee, bila daima kurudia sawa, kwa kuwa hatuwezi kuzaliwa mara mbili. Wala haifanyi hivi ubatizo unatufaa tu wakati ambapo maji yanamiminwa juu yetu na kupokelewa nasi, bali pia kwa njia yote ya maisha yetu. Kwa hiyo tuna-chukia kosa la Wanabaptisti, ambao hawatosheki kwa ubatizo mmoja pekee ambao wamepokea mara mo-ja, na zaidi ya hayo kulaani ubatizo wa watoto wachanga wa waumini, ambao tunaamini kwamba wana-paswa kubatizwa na kutiwa muhuri kwa ishara ya agano, kama watoto ndani Israeli hapo awali walitahiri-wa juu ya ahadi zile zile zilizotolewa kwa watoto wetu. Na kwa kweli Kristo alimwaga damu yake si kid-ogo kwa ajili ya kuosha watoto wa waumini kuliko watu wazima; na kwa hiyo wanapaswa kupokea ishara na sakramenti ya kile ambacho Kristo anacho kufanyika kwa ajili yao; kama Bwana alivyoamuru katika torati kwamba wawe washiriki wa sakramenti ya mateso na kifo cha Kristo hivi karibuni baada ya wao ku-zaliwa, kwa kuwatengenezea mwana-kondoo, ambayo ilikuwa ni sakramenti ya Yesu Kristo. Zaidi ya hayo, tohara ilivyokuwa kwa Wayahudi, ubatizo ni kwa watoto wetu. Na kwa sababu hii Mtume Paulo anaita ubatizo kuwa tohara ya Kristo (Kol. 2:11).

KIFUNGU CHA 35

KARAMA TAKATIFU YA BWANA WETU YESU KRISTO

Tunaamini na kukiri kwamba Mwokozi wetu Yesu Kristo aliweka na anzisha sakramenti ya karamu takati-fu ili kulisha na kutegemeza wale ambao tayari amekwisha wafanya upya na kuwaingiza ndani Yake fa-milia, ambayo ni Kanisa Lake. Sasa wale waliofanywa upya wana maisha mawili ndani yao, moja ya kim-wili na ya muda, ambayo wanayo tangu kuzaliwa kwa kwanza na ni kawaida kwa watu wote; nyingine, ya kiroho na ya mbinguni, ambayo imetolewa katika kuzaliwa kwao mara ya pili, ambayo inatimizwa na Ne-no la Injili, katika ushirika wa mwili wa Kristo; na maisha haya sio ya

kawaida, bali ni wa pekee kwa wa-teule wa Mungu. Vivyo hivyo Mungu ametupa sisi, kwa msaada wa maisha ya mwili na dunia, mkate wa dunia na wa kawaida, ambayo ni ya kutii na ni ya kawaida kwa watu wote, hata kama maisha yenyewe. Lakini kwa msaada wa maisha ya kiroho na mbinguni ambayo waumini amewaletea mkate ulio hai, ambayo ilishuka kutoka mbinguni, yaani, Yesu Kristo, anayelisha na kuwatia nguvu maisha ya kiroho ya waumini wanapomla Yeye, ni kusema, wakati wao inafaa na kumpokea kwa imani katika roho.

Ili aweze kutuwakilisha hii ya kiroho na ya mbinguni mkate, Kristo ameanzisha mkate wa kidunia na unaoonekana kama sakramenti ya mwili wake, na divai kama sakramenti ya damu yake, kushuhudia kwayo kwetu kwamba, kwa hakika tunapokea na kushikilia sakramenti hii ndani yetu mikono na kula na kunywa sawa kwa vinywa vyetu, ambayo maisha yetu baada ya kulishwa, sisi pia tunafanya kama vile tun-apokea kwa hakika kwa imani (ambayo ni mkono na kinywa cha roho zetu) mwili wa kweli na damu ya Kristo Mwokozi wetu wa pekee katika roho zetu, kwa ajili ya msaada wa maisha yetu ya kiroho.

Sasa, kama ni hakika na bila shaka yoyote kwamba Yesu Kristo hana alituagiza matumizi ya sakramenti zake bure, hivyo anafanya kazi ndani yetu yote anayotuwakilisha kwa ishara hizi takatifu, ingawa ni nam-na inapita ufahamu wetu na haiwezi kueleweka na sisi, kama utendaji kazi wa Roho Mtakatifu umefichwa na haueleweki. Wakati huo huo tunakosea tunaposema kwamba kile kinacholiwa na kunywewa kwa sisi ni mwili ufaao na wa asili na damu sahihi ya Kristo. Lakini namna ya kushiriki kwetu si kwa kinywa, balikwa Roho kwa njia ya imani. Sisi, basi, ingawa Kristo daima anakaa ndani mkono wa kuume wa Baba yake aliye mbinguni, hata hivyo hakomi kutufanya washiriki wake kwa imani. Sikukuu ni meza ya kiroho, am-bamo Kristo anawasiliana Mwenyewe kwa faida zake zote kwetu, na inatupa sisi huko kujifurahisha Yeye mwenyewe na sifa za mateso yake na kifo: kuwalisha, kuwatia nguvu, na kuwafariji maskini wetu wan-yonge kwa kula nyama Yake, kuhuisha na kuburudisha wao kwa kuinywa damu Yake. Zaidi ya hayo, ingawa sakramenti zimeunganishwa na kitu kinachonyeshwa walakini zote mbili hazipokelewi na watu wote. Ni waovu kweli anapokea sakramenti kwa hukumu yake, lakini hapokei ukweli wa sakramenti, kama vile Yuda na Simoni mchawi wote wawili kweli alipokea sakramenti lakini si Kristo ambaye alionyeshwa nayo, ambao waaminio peke yao hushirikishwa.

Hatimaye, tunapokea sakramenti hii takatifu katika kusanyiko la watu ya Mungu kwa unyenyekevu na un-nyenyekevu, akiweka kati yetu utakatifu ukumbusho wa kifo cha Kristo Mwokozi wetu pamoja na shukrani; kufanya huko ungamo la imani yetu na dini ya Kikristo. Kwa hivyo hakuna mtu anayepaswa kuja kwenye meza hii bila kuwa na hapo awali alijichunguza kwa haki, asije akakula mkate huu na kuunywakikombe hiki anakula na kujinywea hukumu.

Kwa neno moja, tunasukumwakwa kutumia sakramenti hii takatifu kwa upendo wa dhati kwa Mungu na jirani wetu . Kwa hiyo tunakataa michanganyiko yote na uvumbuzi wa kulaaniwa ambao wanadamu wameongeza na kuchanganywa na sakramenti, kama matusi wao; na kuthibitisha kwamba tunapaswa ku-ridhika na agizo hilo ambayo Kristo na mitume wake wametufundisha, na kwamba imetupasa kunena yao kwa namna ile ile waliyonena.

KIFUNGU CHA 36

UCHAWI (SERIKALI YA WANANCHI)

Tunaamini kwamba Mungu wetu mwenye neema, kwa sababu ya upotovu wa wanadamu, ameweka wafal-me, wakuu na mahakimu; nia ya kwamba dunia inapaswa kutawaliwa na sheria na sera fulani; hadi mwi-sho kwamba ukahaba wa wanadamu ungezuiliwa, na mambo yote yaendeleo kati yao wao kwa utaratibu mzuri na adabu. Kwa ajili hiyo amewekeza hukumu kwa upanga kwa ajili ya adhabu ya mtu atendaye maovu na kwa ulinzi wa watendao mema (Rum. 13:4). Ofisi yake si tu ya kuzingatia na kuangalia kwa ajili ya ustawi wa serikali ya kiraia, lakini pia kulinda huduma takatifu, kwamba ufalme ya Kristo inaweza hivyo kukuzwa. Kwa hivyo, macho lazima yaonekane kuhubiriwa kwa Neno la Injili kila mahali, ili Mun-gu awe kuheshimiwa na kuabudiwa na kila mtu, kama anavyoamuru katika Neno Lake. Aidha, ni wajibu wa kila mtu, wa hali yoyote, ubora, au masharti ambayo anaweza kuwa nayo, kujiweka chini ya maha-kimu; kulipa heshima, heshima na heshima kwao, na kuwatii katika wote mambo ambayo si chukizo kwa Neno la Mungu; kuomba dua katika maombi yetu ili Mungu awatawale na kuwaongoza katika njia zao zote, na tuishi maisha ya utulivu na amani, katika utauwa wote na unyenyekevu (1 Tim. 2:1-2). Kwa hivyo tunachukia Waanabaptisti na watu wengine waasi, na katika kwa ujumla wote wanaokataa mamlaka ya juu na mahakimu na wangepanya kupotosha haki, kuanzisha jumuiya ya bidhaa, na kuchang-anya hilo adabu na utaratibu mzuri ambao Mungu ameuweka kati ya wanadamu.

KIFUNGU CHA 37

HUKUMU YA MWISHO

Hatimaye, tunaamini, kulingana na Neno la Mungu, ni wakati gani aliyeteuliwa na Mola (ambaye hajulikani kwa viumbe vyote) amekuja na idadi ya wateule imekamilika, kwamba Bwana wetu Yesu Kris-to atakuja kutoka mbinguni, kimwili na kwa kuonekana, alipokuwa akipaa, kwa utukufu mkuu na ukuu kujitangaza Mwenyewe kuwa Hakimu wa walio hai na wafu, akichoma moto huu dunia ya zamani na fi re na fl ame ili kuitakasa.

Ndipo watu wote watakuja binafsi mbele ya Hakimu huyu mkuu, wanadamu na wanawake na watoto, am-bao wamekuwako tangu mwanzo wa ulimwengu hadi mwisho wake, akiitwa na sauti ya malaika mkuu, na pamoja tarumbeta ya Mungu (1 Thes. 4:16). Kwa maana wafu wote watafufuliwa ya dunia, na nafsi zao ziliunganishwa na kuunganishwa na miili yao inayofaa ambayo waliishi hapo awali. Ama wale watakaoku-wa hai basi wao hatakufa kama hao wengine, bali watabadilishwa kwa kufumba na kufumbua kutoka kati-ka uharibifu kuwa usioharibika. Vitabu hivi vitafunguliwa, na wafu walihukumiwa (Ufu. 20:12) kulingana na yale watakayofanya dunia hii, ikiwa ni nzuri au mbaya. Bali kwa kila neno lisilo na maana watu wana-weza wakinena, watatoa hesabu (Mt. 12:36), ambayo ulimwengu unathamini tu pumbao na mzaha; na ndipo siri na unafiki wa wanadamu utakuwa kufichuliwa na kuwekwa wazi mbele ya wote. Na kwa hivyo mazingatio ya hukumu hii kwa haki ni ya kutisha na ya kutisha kwa waovu na wasiomcha Mungu, lakini yenye kutamanika zaidi na

kustarehesha kwa wenye haki na wateule; kwa sababu ndipo ukombozi wao kamili utatokea kukamilishwa, na huko watapokea matunda ya kazi yao na shida ambayo wamebeba. Hatia yao itajulikana kwa wote, nao wataona kisasi kibaya ambacho Mungu atafanya juu yao waovu, ambao waliwatesa kwa ukatili zaidi, kuwakandamiza, na kuwatesa katika ulimwengu huu, na ambao watahukumi-wa na ushuhuda wao wenyewe dhamiri, nao hawataweza kufa, bali watateswa tu katika uzima moto wa milele uliotayarishwa kwa Ibilisi na malaika zake (Mt. 25:41).

Lakini kinyume chake, waaminifu na wateule watavikwa taji ya utukufu na heshima; na Mwana wa Mungu atayakiri majina yao mbele za Mungu Wake Baba na malaika wake wateule; machozi yote yatafutwa machoni mwao; na sababu yao ambayo sasa inalaaniwa na majaji na mahakimu wengi kama wazushi na waovu ndipo watajulikana kuwa sababu ya Mwana wa Mungu. Na kwa malipo ya neema, Bwana atawamilikisha hao utukufu ambao haujawahi kuingia ndani ya moyo wa mwanadamu kuchukua mimba.

Kwa hiyo tunaitarajia siku hiyo kuu kwa hamu kubwa sana, hadi mwisho ili tupate kuzifurahia ahadi za Mungu katika Kristo Yesu Bwana wetu.

Amina.